

Dosarul nr. 3r-117/24 (2-23046575-01-3r-23042024)

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, judecător – D. Corlăteanu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici

DECIZIE

12 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Stan Serghei, prin intermediul avocatului Gașiței Veronica,

în cauza de contencios administrativ înaintată de Stan Serghei împotriva Primăriei satului Suruceni, r-nul Ialoveni, terți Consiliul satului Suruceni, r-nul Ialoveni și Stan Angela, cu privire la obligarea Primăriei satului Suruceni, r-nul Ialoveni să corecteze datele justificative ce țin de identificarea corectă a titularului de drept din titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu indicarea corectă a titularului de drept asupra terenului,

împotriva încheierii din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de Stan Serghei, prin intermediul avocatului Gașiței Veronica, împotriva hotărârii din 07 decembrie 2023 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a t ă :

La 29 martie 2023, Stan Serghei, reprezentat de avocatul Gașiței Veronica, a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Primăriei satului Suruceni, r-nul Ialoveni cu privire la repunerea în termen a acțiunii în contencios administrativ, obligarea Primăriei satului Suruceni, r-nul Ialoveni să corecteze datele justificative ce țin de identificarea corectă a titularului de drept din titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX, cu indicarea corectă a titularului de drept asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX, și anume înlocuirea prenumelui din Stan Serghei în Stan Maria.

Prin hotărârea din 07 decembrie 2023 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ inițiată de Stan Serghei, reprezentat de avocatul Gașiței Veronica, împotriva Primăriei satului Suruceni, r-nul Ialoveni, terți Consiliul satului Suruceni, r-nul Ialoveni și Stan Angela cu privire la obligarea Primăriei satului Suruceni, r-nul Ialoveni să corecteze datele justificative ce țin de identificarea corectă a titularului de drept din titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX, cu indicarea

corectă a titularului de drept asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX, și anume, înlocuirea prenumelui din Stan Serghei în Stan Maria.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 18 decembrie 2023, avocatul Gașiței Veronica, acționând în interesele lui Stan Serghei, a declarat apel, solicitând casarea integrală a hotărârii Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni din 07 decembrie 2023, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea depusă de Stan Serghei să fie admisă integral.

Prin încheierea din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de Stan Serghei, prin intermediul avocatului Gașiței Veronica, împotriva hotărârii din 07 decembrie 2023 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, deoarece apelantul nu a prezentat motivarea apelului în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 20 martie 2024, Stan Serghei, prin intermediul avocatului Gașiței Veronica, a declarat recurs împotriva încheierii din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 181-183).

În motivarea recursului, recurentul a susținut că nici lui, nici avocatului său, nu le-a fost comunicată hotărârea motivată a primei instanțe. Totodată, a indicat faptul că a depus motivarea apelului odată cu depunerea apelului nemotivat, dar din circumstanțe necunoscute aceasta nu a ajuns la instanța de apel.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei în instanța de apel la etapa examinării admisibilității apelului.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Stan Serghei, prin intermediul avocatului Gașiței Veronica, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 05 martie 2024, aceasta fiind notificată avocatului recurentului prin poșta electronică la 15 martie 2024 (f.d. 178).

Astfel, recursul declarat de Stan Serghei, prin intermediul avocatului Gașiței Veronica, la 20 martie 2024, este în termen (f.d. 181-183).

La 23 aprilie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului (f.d. 186), însă aceștia nu au făcut uz de dreptul lor de a se expune printr-o referință.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Completul de judecată reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea și temeinicia încheierii din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de Stan Serghei, prin intermediul avocatului Gașitoi Veronica, împotriva hotărârii din 07 decembrie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, deoarece apelantul nu a prezentat motivarea apelului în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost pronunțat la 07 decembrie 2023 în ședința publică (f.d. 148), copia dispozitivului fiindu-i comunicată avocatului recurentului prin poșta electronică în aceeași zi (f.d. 150).

La 18 decembrie 2023, cu respectarea art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Stan Serghei, prin intermediul avocatului Gașitoi Veronica, a înregistrat apelul nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, *rezervându-și dreptul de a prezenta apelul motivat după ce îi va fi comunicată hotărârea motivată* (f.d. 152).

La 11 ianuarie 2024, hotărârea motivată a instanței de fond i-a fost notificată avocatului Gașitoi Veronica prin intermediul poștei electronice (f.d. 168).

De asemenea, recurentul a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință de hotărârea primei instanțe, inclusiv de pe portalul național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

În astfel de circumstanțe, termenul limită de prezentare a motivării apelului a început să curgă la data de 12 ianuarie 2024, ziua imediat următoare a notificării hotărârii, și a expirat la data de 10 februarie 2024, ultima zi de depunere a motivării apelului fiind data de 12 februarie 2024, zi de luni, iar apelantul Stan Serghei nu și-a îndeplinit obligația pozitivă prevăzută de lege de a prezenta instanței cererea de apel motivată.

Instanța de recurs remarcă că art. 232 alin. (2) din Codul administrativ prevede termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului, în textul legii fiind specificat locul concret unde urmează a fi depusă motivarea – la instanța de apel.

Până la data de 12 februarie 2024, Stan Serghei nu a depus motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău, în modul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Completul de judecată nu poate reține argumentul recurentului potrivit căruia acestuia și avocatului său nu i-a fost adusă la cunoștință hotărârea motivată, or înscrisurile anexate la materialele cauzei dovedesc contrariul (f.d. 168). Totuși,

recurentul nu și-a exercitat dreptul și nu a depus, în termenul prevăzut de lege, motivarea apelului.

De asemenea, instanța nu poate lua în considerare nici argumentul potrivit căruia motivarea apelului ar fi fost depusă odată cu apelul nemotivat, dar din motive necunoscute nu a ajuns la instanța de apel. Completul de judecată consideră că recurentul dorește să creeze o vizibilitate a îndeplinirii unei obligațiuni procedurale, or, în cazul în care ar fi depus motivarea apelului împreună cu apelul nemotivat, nu este clar de ce a indicat în cererea sa din 18 decembrie 2023 că „cererea de apel motivată urmează a fi depusă la emiterea hotărârii motivate”. Totodată, recurentul nu a demonstrat prin înscrisuri că ar fi înregistrat motivarea apelului la instanța de apel.

Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 236 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ de declarare a apelului inadmisibil.

Este de menționat faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii la data pronunțării acesteia. Respectiv, la 05 martie 2024, dată când a fost pronunțată încheierea recurată, instanța de apel nu dispunea de cererea de apel motivată sau oricare alte cereri din partea apelantului.

Completul de judecată menționează că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin prisma art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, recurentul/apelant avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă la îndeplinirea obligațiilor sale procesuale.

Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a dreptului de acces la instanță și depunerea în modul și termenul prevăzut de lege a motivării apelului, în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil.

În atare circumstanțe, declararea apelului depus de Stan Serghei ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În susținerea opiniei enunțate, completul de judecată amintește că art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a

justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a 12 Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Stan Serghei, prin intermediul avocatului Gașițoi Veronica.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Stan Serghei, prin intermediul avocatului Gașițoi Veronica.

Se menține încheierea din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Stan Serghei împotriva Primăriei satului Suruceni, r-nul Ialoveni, terți Consiliul satului Suruceni, r-nul Ialoveni și Stan Angela, cu privire la obligarea Primăriei satului Suruceni, r-nul Ialoveni să corecteze datele justificative ce țin de identificarea corectă a titularului de drept din titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu indicarea corectă a titularului de drept asupra terenului.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc